

der og hvilket særligt kendskab den pågældende myndighed måtte have i den konkrete sag, rekurs- eller tilsynsmyndigheden kan tage stilling til. Dette gælder også sektortilsynsmyndigheder, der på lovbestemt grundlag alene er beføjet til at afgive en retligt uforbindende udtalelse om lovligheden af en kommunal disposition eller undladelse.

Der kan dog i lovgivningen være konkrete holdpunkter for at antage, at det konkrete sektortilsyn ikke indskrænker det almindelige kommunaltilsyns kompetence. Det er f.eks. tilfældet med det tilsyn, Beredskabsstyrelsen i medfør af beredskabslovens § 4, stk. 2, efter indenrigs- og sundhedsministerens bemyndigelse fører med det kommunale retningsberedskab, og hvor det præciseres i lovforslaget, at dette tilsyn ikke afskærer de kommunale tilsynsmyndigheder fra at føre tilsyn med beredskabskommissionerne, jf. herved den i lovforslagets § 4, nr. 1, foreslåede præcisering af beredskabslovens § 9, stk. 3.

Det er en betingelse for at udelukke statsamtmandens tilsyn, at vedkommende rekursmyndighed eller lovbestemte sektortilsynsmyndighed kan tage stilling til den pågældende sag. Det følger heraf, at hvis der f.eks. er spørgsmål, som en rekursmyndighed af formelle grunde ikke kan behandle – f.eks. fordi en klagefrist er sprunget, som rekursinstansen ikke vil eller kan dispensere fra, eller der ikke er en klageberettiget, som klager – kan statsamtmanden tage stilling til disse spørgsmål. Statsamtmanden kan således som tilsyn reagere, hvis ingen klageberettiget ønsker at klage til rekursinstansen over en ulovlig begunstigende afgørelse.

Selv om statsamtmanden efter bestemmelsen er afskåret fra at tage stilling til lovligheden af konkrete kommunale dispositioner, der kan påklages til en rekursmyndighed, er en kommunes generelle beslutninger, retningslinjer eller praksis vedrørende opgaveudførelsen på det pågældende sagsområde stadig omfattet af statsamtmandens tilsyn i det omfang, rekursmyndigheden ikke kan tage stilling hertil. Dette gælder, uanset om en kommunens generelle beslutninger, retningslinjer eller praksis er udmøntet i konkrete kommunale dispositioner, der kan påklages til en rekursmyndighed. Statsamtmandens tilsyn vil f.eks. omfatte en kommunes beslutninger om det generelle serviceniveau efter den sociale lovgivning, der efter § 60, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 807 af 26. september 2002 som ændret ved lov nr. 1069 af 17. december 2002) ikke kan indbringes for de sociale nævn. Dette gælder, uanset at kommunens konkrete afgørelser efter den sociale lovgivning vil kunne ind-

bringes for de sociale nævn efter de nærmere regler i samme lov.

Har rekursmyndigheden eller en lovbestemt tilsynsmyndighed truffet afgørelse i den pågældende sag, vil kommunaltilsynet fortsat være udelukket fra at behandle sagen. Det skyldes, at det almindelige kommunale tilsyn er rettet mod afgørelser truffet af kommuner, ikke af rekurs- eller tilsynsorganer. Modtager kommunaltilsynet f.eks. nye oplysninger i sagen, må disse fra tilsynets side oversendes til rekurs- eller tilsynsmyndigheden med henblik på, at denne myndighed kan tage stilling til, om sagen skal genoptages.

I det omfang, en bindende afgørelse truffet af en rekurs- eller sektortilsynsmyndighed ikke efterleves af en kommune, og myndigheden ikke selv har tilstrækkelige midler til at formå kommunen hertil, vil statsamtmanden endvidere som hidtil kunne anmodes om bistand til at gennemtvinge afgørelsen over for kommunen. En kommunens nægtelse af at efterleve en sådan bindende afgørelse er som hidtil i sig selv en klar ulovlighed. Statsamtmanden vil i denne situation være forpligtet til at lægge rekurs- eller tilsynsmyndighedens bindende afgørelse til grund. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen er behæftet med en åbenbar og væsentlig mangel.

Tilsvarende vil statsamtmanden i det omfang, en vejledende udtalelse fra en sektortilsynsmyndighed ikke efterleves af en kommune, og sektortilsynsmyndigheden ikke er beføjet til at træffe en bindende afgørelse over for kommunen – af egen drift eller efter anmodning fra sektortilsynsmyndigheden – kunne tage spørgsmålet om lovligheden af kommunens disposition eller undladelse op til behandling. Statsamtmanden vil dog i denne situation ikke være forpligtet til at lægge sektortilsynsmyndighedens uforbindende udtalelse til grund.

Ad § 48 a

Det følger af bestemmelsen, at det som hidtil er statsamtmanden, der – på baggrund af de foreliggende oplysninger – beslutter, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Med bestemmelsen slås fast, at kommunaltilsynets sager rejses af egen drift. Dette følger af kommunaltilsynets formål og karakter. Det er ofte henvendelser fra borgere, herunder en part i en kommunal sag, eller andre, der får tilsynsmyndigheden til at overveje, hvorvidt der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en sag. En henvendelse fra en borger, herunder en part i en kommunal sag, er imidlertid hverken en nødvendig eller tilstrækkelig forudsætning for, at tilsynsmyndigheden kan rejse en sag.